

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАКАЗ

м. Київ

05 01 2021 р.

№ 28

Про затвердження стандарту
вищої освіти за спеціальністю
016 «Спеціальна освіта» для другого
(магістерського) рівня вищої освіти

На виконання частини шостої статті 10, підпункту 16 частини першої статті 13 Закону України «Про вищу освіту», підпункту 12 пункту 4 Положення про Міністерство освіти і науки України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 року № 630 з урахуванням Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 01 червня 2016 року № 600 (в редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 30 квітня 2020 року № 584),

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити стандарт вищої освіти за спеціальністю 016 «Спеціальна освіта» галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка» для другого (магістерського) рівня вищої освіти, що додається.
2. Установити, що стандарт вищої освіти, затверджений пунктом 1 цього наказу, вводиться в дію з 2021/2022 навчального року.
3. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра Вітренка А.

Міністр

Сергій ШКАРЛЕТ

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства освіти
і науки України
05.01.2021 р. № 28

СТАНДАРТ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ другий (магістерський)
(назва рівня вищої освіти)

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ магістр
(назва ступеня вищої освіти)

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 01 Освіта/Педагогіка
(шифр та назва галузі знань)

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 016 Спеціальна освіта
(код та найменування спеціальності)

Видання офіційне

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**Київ
2021**

I. Преамбула

Стандарт вищої освіти України за другим (магістерським) рівнем, ступенем магістра, з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 016 Спеціальна освіта.

Затверджено і введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 05.01.2021 № 28.

Стандарт розроблено членами підкомісії зі спеціальності 016 Спеціальна освіта Науково-методичної комісії із загальної, професійної освіти та спорту:

Федоренко Світлана Володимирівна <i>(голова підкомісії)</i>	доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри логопедії та логопсихології Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова
Дмитрієва Ірина Володимирівна <i>(заступник голови підкомісії)</i>	доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри технологій спеціальної та інклюзивної освіти Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет»
Мартинчук Олена Валеріївна	доктор педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка
Бондаренко Юлія Анатоліївна	доктор педагогічних наук, професор кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка
Коваленко Олександрович <i>(секретар підкомісії)</i>	доктор біологічних наук, професор, завідувач кафедри анатомії, фізіології та фізичної реабілітації Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького

Додатково залучені фахівці:

**Шеремет Марія
Купріянівна** доктор педагогічних наук, професор, почесний академік НАПН України, декан факультету спеціальної та інклюзивної освіти Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова;

**Пахомова Наталія
Георгіївна** доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри спеціальної освіти і соціальної роботи Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка;

Миронова Світлана Петрівна доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри корекційної педагогіки та інклюзивної освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка.

Стандарт розглянуто та схвалено на засіданні підкомісії зі спеціальності 016 Спеціальна освіта Науково-методичної комісії № 1 із загальної та професійної освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України

Стандарт розглянуто на засіданні сектору вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України (протокол № 18 від 05.10.2017 р.).

Фахову експертизу проводили:

Савінова Наталія Володимирівна доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри спеціальної освіти Миколаївського національного університету імені В.О. Сухомлинського;

Нечипоренко Валентина Василівна доктор педагогічних наук, доцент, ректор Хортицької національної академії;

Проскурняк Олена Ігорівна доктор психологічних наук, доцент, завідувач кафедри корекційної освіти та спеціальної психології Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради.

Методичну експертизу проводили:

Червона Леся Миколаївна, кандидат філософських наук, провідний науковий співробітник відділу лідерства та інституційного розвитку вищої освіти Інституту вищої освіти НАПН України.

Таланова Жаннета Василівна, доктор педагогічних наук, с.н.с., доцент, менеджер з аналітичної роботи Національного Еразмус+ офісу в Україні.

Стандарт розглянуто Федерацією роботодавців України.

Стандарт розглянуто після надходження всіх зауважень і пропозицій та схвалено на засіданні підкомісії зі спеціальності 016 Спеціальна освіта науково-методичної комісії № 1 із загальної, професійної освіти та спорту сектору вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України 23 грудня 2020 р., протокол № 5 .

Стандарт погоджено Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти протокол від 15.12.2020 р. № 24.

II. Загальна характеристика

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Ступінь вищої освіти	Магістр
Назва галузі знань	01 Освіта / Педагогіка
Назва спеціальності	016 Спеціальна освіта
Форми здобуття освіти	Інституційна (очна (денна, вечірня), заочна, дистанційна, мережева, дуальна)
Освітня кваліфікація	Магістр зі спеціальної освіти за спеціалізацією (вказати назву спеціалізації за наявності)
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти – Магістр Спеціальність – 016 Спеціальна освіта (вказати спеціальності, галузь знань – для міждисциплінарних освітніх програм) Спеціалізація (вказати спеціалізацію за наявності) Професійна кваліфікація (у разі її присвоєння)
Опис предметної області	<p>Об'єкти вивчення: корекційно-розвивальний та реабілітаційний процеси; способи організації ефективного взаємодії учасників освітнього процесу, зумовлені закономірностями та особливостями змісту корекційно-педагогічної діяльності; організація спеціальної та інклюзивної освіти; організація і забезпечення освітнього процесу в закладах вищої освіти з підготовки фахівців для системи спеціальної та інклюзивної освіти.</p> <p>Цілі навчання – підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері спеціальної та інклюзивної освіти.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: система наукових теорій і концепцій щодо спеціальної та інклюзивної освіти, функціонування, обмеження життєдіяльності, розвитку, навчання, виховання і соціалізації осіб з особливими освітніми потребами; технології розвитку осіб з особливими освітніми потребами.</p> <p>Методи, методики та технології: загальнонаукові (теоретичні, емпіричні, математичні, статистичні), психологічні та педагогічні методи аналізу проблем спеціальної та інклюзивної освіти; інформаційно-комунікаційні технології; методики і технології корекційно-розвивальної роботи з дітьми з особливими</p>

	освітніми потребами. Інструменти та обладнання: сучасне інформаційно-комунікаційне обладнання; спеціалізоване програмне забезпечення; інструменти, необхідні у процесі надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг особам з особливими освітніми потребами.
Академічні права випускників	Можливість навчання за програмою третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти.
Працевлаштування	Сфера працевлаштування – заклади освіти, науково-дослідні установи; заклади, які надають психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги особам з особливими освітніми потребами, у тому числі з обмеженнями життєдіяльності, інвалідністю тощо.

III. Вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за освітніми програмами відповідної спеціальності, та їх результатів навчання

Для здобуття освітнього рівня «магістр» можуть вступати особи, що здобули освітній рівень «бакалавр».

Програма фахових вступних випробувань для осіб, що здобули попередній рівень вищої освіти за іншими спеціальностями повинна передбачати перевірку набуття особою компетентностей та результатів навчання, що визначені стандартом вищої освіти зі спеціальності 016 «Спеціальна освіта» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

IV. Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття другого (магістерського) рівня

Обсяг освітньої програми	<p>– для <i>освітньо-професійної програми</i> – 90 кредитів ЄКТС (мінімальний обсяг кредитів ЄКТС, призначених для практики, включно з магістерським дослідженням має становити не менше 30 кредитів ЄКТС);</p> <p>– для <i>освітньо-наукової програми</i> – 120 кредитів ЄКТС, з них обсяг дослідницької (наукової) компоненти обов’язково становить не менше 30%, у тому числі не менш 8 кредитів ЄКТС має бути передбачено для практики.</p> <p>Мінімум 35% обсягу освітньої програми має бути спрямовано на здобуття загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю, визначених цим стандартом вищої освіти.</p> <p>Заклад вищої освіти має право визнати та перезарахувати кредити ЄКТС, отримані за попередньою освітньою програмою підготовки магістра (спеціаліста) за іншою спеціальністю.</p>
---------------------------------	--

Максимальний обсяг кредитів ЄКТС, що може бути перезарахований, не може перевищувати 25 % від загального обсягу освітньої програми.

V. Перелік обов'язкових компетентностей випускника

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері спеціальної та інклюзивної освіти.
Загальні компетентності	<p>ЗК-1. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>ЗК-2. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p> <p>ЗК-3. Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово</p> <p>ЗК-5. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК-6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>ЗК-7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК-8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК-9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК-10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.</p>
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	<p>Спеціальні компетентності, загальні для освітньо-професійної і освітньо-наукової програм</p> <p>СК-1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем спеціальної та інклюзивної освіти.</p> <p>СК-2. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методики і технології корекційно-розвивальної роботи з особами з особливими освітніми потребами (залежно від спеціалізації).</p> <p>СК-3. Здатність здійснювати діагностико-аналітичну, корекційно-розвивальну, консультативну діяльність з урахуванням особливих освітніх потреб здобувачів.</p> <p>СК-4. Здатність ефективно взаємодіяти з батьками, колегами, іншими фахівцями у процесі психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами на засадах партнерства.</p> <p>СК-5. Здатність приймати ефективні рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.</p>

	<p>СК-6. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності, приймати рішення та продовжувати навчання та/або підвищення професійної кваліфікації відповідно до наявних потреб і запитів.</p> <p>СК-7. Здатність до організації освітнього процесу у спеціальних закладах дошкільної і загальної середньої освіти з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій.</p> <p>СК-8. Здатність до організації процесу навчання, виховання й розвитку дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного освітнього середовища.</p> <p>СК-9. Здатність до організації безпечного і здоров'язбережувального освітнього середовища, у тому числі інклюзивного освітнього середовища.</p> <p>СК-10. Здатність розробляти і реалізовувати наукові та/або освітні проекти у сфері спеціальної та інклюзивної освіти.</p> <p>Додатково для освітньо-наукової програми</p> <p>СК-11. Здатність планувати, організовувати та здійснювати наукові дослідження у сфері спеціальної та інклюзивної освіти</p> <p>СК-12. Здатність здійснювати педагогічну та/або науково-педагогічну діяльність.</p>
--	--

6. Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання

РН 1. Здійснювати аналіз еволюційних процесів у сфері освіти осіб з особливими освітніми потребами, обґрунтовувати власне бачення шляхів розв'язання наявних проблем.

РН 2. Здійснювати дослідження та/або провадити інноваційну діяльність з метою отримання нових знань, створення нових та удосконалення традиційних технологій викладання і супроводження та в ширших мультидисциплінарних контекстах.

РН 3. Розробляти та впроваджувати інноваційні методики і технології корекційно-розвивальної роботи з особами з особливими освітніми потребами, генерувати нові ідеї для удосконалення навчання, виховання, розвитку та соціалізації цих осіб.

РН 4. Добирати та застосовувати ефективні методики комплексного оцінювання розвитку дітей, рефлексувати та критично аналізувати достовірність одержаних результатів оцінювання, визначати на основі їх інтерпретації особливі освітні потреби дітей та рівень освітньої підтримки.

РН 5. Аргументувати, планувати та надавати психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги (допомогу) відповідно до рівня функціонування,

обмеження життєдіяльності та розвитку дитини з особливими освітніми потребами, забезпечувати ефективність власних дій.

РН 6. Встановлювати ефективну взаємодію з батьками, колегами, фахівцями, різними соціальними інституціями з метою забезпечення якості спеціальної та інклюзивної освіти на засадах партнерства.

РН 7. Робити фаховий внесок до професійних знань і практики та оцінювання результатів діяльності команди у сфері психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивному освітньому середовищі, мотивувати учасників команди супроводу до досягнення спільних цілей.

РН 8. Приймати ефективні рішення з питань спеціальної та інклюзивної освіти, у тому числі у складних і непередбачуваних умовах; прогнозувати їх розвиток; визначати фактори, що впливають на досягнення поставлених цілей, зокрема, вимоги споживачів; аналізувати і порівнювати альтернативи; оцінювати ризики та імовірні наслідки рішень.

РН 9. Вільно спілкуватись усно і письмово українською та іноземною мовами при обговоренні професійних питань, досліджень та інновацій в сфері спеціальної та інклюзивної освіти.

РН 10. Відшукувати необхідні дані в науковій літературі, базах даних та інших джерелах, аналізувати та оцінювати ці дані.

РН 11. Здійснювати управління складною діяльністю у сфері спеціальної та інклюзивної освіти та у ширших контекстах, розробляти плани і заходи з їх реалізації, забезпечувати якість освіти, оцінювати ефективність і результативність діяльності.

РН 12. Організовувати та здійснювати методичний супровід процесу навчання, виховання й розвитку дітей з особливими освітніми потребами в умовах спеціальних закладів освіти та інклюзивного освітнього середовища.

РН 13. Розробляти та реалізовувати заходи зі створення безпечного і здоров'язбережувального освітнього середовища, забезпечувати його якість та ефективність освітнього процесу з урахуванням особливих освітніх потреб, можливостей та здібностей дітей.

РН 14. Створювати та реалізовувати наукові розробки та/або освітні проєкти, спрямовані на підвищення якості організації освітнього середовища для дітей з особливими освітніми потребами.

Додатково для освітньо-наукової програми

РН 15. Планувати, організовувати і здійснювати експериментальні дослідження у сфері освіти осіб з особливими освітніми потребами, обробляти результати досліджень з використанням статистичних методів, аргументувати висновки, презентувати результати дослідження та доводити власну наукову позицію.

РН 16. Розробляти і викладати фахові навчальні дисципліни у закладах вищої освіти.

VII. Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здобувачів вищої освіти здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи.
Вимоги до кваліфікаційної роботи (за наявності)	<p>У кваліфікаційній роботі має бути розв'язана складна задача чи проблема у сфері спеціальної та/або інклюзивної освіти, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується невизначеністю умов та вимог.</p> <p>Кваліфікаційна робота не повинна містити академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації.</p> <p>Кваліфікаційна робота має бути оприлюднена до захисту на офіційному сайті закладу вищої освіти або його підрозділу, або у репозитарії закладу вищої освіти.</p>

VIII Вимоги до створення освітніх програм підготовки за галуззю знань або групою спеціальностей міждисциплінарних освітньо-наукових програм

Для міждисциплінарних освітньо-наукових програм для зазначення спеціальності 016 «Спеціальна освіта» в освітній кваліфікації необхідно забезпечити набуття здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти компетентностей (ЗК7, ЗК9, ЗК10, СК1, СК2, СК11, СК12) та результатів навчання (РН1, РН2, РН3, РН10, РН14, РН15).

IX. Перелік нормативних документів, на яких базується стандарт вищої освіти

1. Закон «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
2. Закон України від 05.09.2017р. «Про освіту». [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
3. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти. Затверджені Наказ Міністерства освіти і науки України від 01.06.2017 р. № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 30.04.2020 р. № 584. https://mon.gov.ua/storage/app/media/vyshcha/naukovo-metodychna_rada/2020-metod-rekomendacziyi.docx
4. Постанова Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>
5. Постанова Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>

6. Наказ МОН України від 06.11.2015 № 1151 «Про особливості запровадження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1460-15>

7. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій ДК 003:2010» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://kodeksy.com.ua/buh/kp.htm>

Корисні посилання:

1. TUNING (для ознайомлення зі спеціальними (фаховими) компетентностями та прикладами стандартів – <http://www.unideusto.org/tuningeu/>).

2. Стандарти та рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG) // URL: https://ihed.org.ua/wp-content/uploads/2018/10/04_2016_ESG_2015.pdf.

3. EQF 2017 (Європейська рамка кваліфікацій) // URL : <https://ec.europa.eu/ploteus/sites/eac-eqf/files/en.pdf>; <https://ec.europa.eu/ploteus/content/descriptors-page>

4. QF EHEA 2018 (Рамка кваліфікацій ЄПВО) // URL : http://www.ehea.info/Upload/document/ministerial_declarations/EHEAParis2018_Communique_AppendixIII_952778.pdf

5. ISCED (Міжнародна стандартна класифікація освіти, МСКО) 2011 // URL : <http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standard-classification-of-education-isced-2011-en.pdf>.

6. ISCED-F (Міжнародна стандартна класифікація освіти – Галузі, МСКО-Г) 2013 // URL : <http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standard-classification-of-education-fields-of-education-and-training-2013-detailed-field-descriptions-2015-en.pdf>

7. Національний освітній глосарій: вища освіта / 2-е вид., перероб. і доп. / авт.-уклад.: В.М. Захарченко, С.А. Калашнікова, В.І. Луговий, А. В. Ставицький, Ю. М. Рашкевич, Ж.В. Таланова / За ред. В.Г.Кременя.– К. : ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2014.– 100 с.

Генеральний директор директорату
вищої освіти та освіти дорослих

Олег ШАРОВ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Стандарт вищої освіти містить вимоги до освітніх програм підготовки магістрів за спеціальністю 016 «Спеціальна освіта» стосовно:

- обсягу кредитів ЄКТС, необхідного для здобуття освітнього ступеня «магістр» зі спеціальності 016 «Спеціальна освіта»;
- рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за відповідною освітньою програмою, та результатів їх навчання;
- переліку обов'язкових компетентностей випускника;
- нормативного змісту підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованого у термінах результатів навчання;
- форм атестації здобувачів вищої освіти;
- вимог до створення міждисциплінарних освітньо-наукових програм.

Відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 17 вересня 2019 року за № 1202 «Про затвердження Переліку спеціалізацій підготовки здобувачів вищої освіти ступенів бакалавра та магістра за спеціальністю 016 «Спеціальна освіта» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0798-16#Text>, за якими здійснюється формування та розміщення державного замовлення» визначено такі спеціалізації: 016.01 – логопедія, 016.02 – олігофренопедагогіка, 016.03 – ортопедагогіка, 016.04 – сурдопедагогіка, 016.05 – тифлопедагогіка. Заклади вищої освіти мають право розробляти у межах спеціальності 016 «Спеціальна освіта» інші спеціалізації або не запроваджувати спеціалізації для освітніх програм, що передбачають здобуття вищої освіти за кошти фізичних та/або юридичних осіб.

Заклади вищої освіти мають право здійснювати освітню діяльність за освітніми програмами, що передбачають здобуття другої спеціальності відповідно до переліку, поданого у наказі МОН України № 506 від 12.05.2016 та/або переліку додаткових спеціалізацій, визначених закладом вищої освіти.

Вимоги до компетентностей та результатів навчання узгоджені між собою та відповідають дескрипторам Національної рамки кваліфікацій. Таблиця 1 демонструє відповідність визначених Стандартом компетентностей та дескрипторів НРК, а таблиця 2 – відповідність результатів навчання та компетентностей. Заклади вищої освіти мають право використовувати власні формулювання спеціальних (фахових) компетентностей і результатів навчання, забезпечуючи при цьому, щоб сукупність вимог освітньої програми повністю охоплювала всі вимоги стандарту.

Заклад вищої освіти самостійно визначає перелік дисциплін, практик та інших видів навчальної діяльності, необхідний для набуття означених Стандартом компетентностей. Наведений в Стандарті перелік компетентностей і результатів навчання не є вичерпним. Заклади вищої освіти при формуванні освітніх програм можуть зазначати додаткові вимоги до компетентностей і результатів навчання. Заклад вищої освіти має право запроваджувати додаткові форми атестації здобувачів вищої освіти.

Працевлаштування може здійснюватися на посади, передбачені Національним класифікатором професій України ДК 003:2010 на первинні посади вчителя-

дефектолога (за нозологіями), вчителя-логопеда, логопеда, вчителя з корекційної освіти, вчителя-реабілітолога, викладача закладу вищої освіти, наукового співробітника, а також на інші посади осіб, які надають освітні послуги особам з інвалідністю та дітям з особливими освітніми потребами.

Таблиця 1

Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей / результатів навчання дескрипторам НРК

Класифікація компетентностей (результатів навчання) за НРК	Знання Зн1 Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень Зн2 Критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань	Уміння/Навички Ум1 Спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур Ум2 Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі у широких або мультидисциплінарних контекстах Ум3 Здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності	Комунікація К1 Зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються	Відповідальність і автономія АВ1 Управління робочими або навчальними процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів АВ2 Відповідальність за внесок до професійних знань і практики та/або оцінювання результатів діяльності команд та колективів АВ3 Здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії
Загальні компетентності				
ЗК1	Зн1	Ум3	К1	АВ2
ЗК2		Ум3		АВ2
ЗК3		Ум2	К1	АВ2
ЗК4			К1	
ЗК5				
ЗК6	Зн1	Ум1	К1	АВ1, АВ2
ЗК7	Зн2	Ум3		АВ3
ЗК8		Ум2		
ЗК9		Ум3		АВ1
ЗК10	Зн1	Ум1	К1	
Спеціальні (фахові) компетентності				
СК1	Зн2			
СК2	Зн1	Ум1	К1	АВ1
СК3		Ум2, Ум3		АВ3
СК4	Зн1	Ум2, Ум3	К1	АВ2
СК5	Зн2	Ум3	К1	АВ1
СК6				АВ3
СК7	Зн1	Ум2	К1	АВ1, АВ2
СК8	Зн1	Ум2	К1	АВ1, АВ2
СК9	Зн1	Ум1, Ум2	К1	АВ1, АВ2
СК10	Зн1, Зн2	Ум1, Ум3	К1,	АВ1, АВ2
СК11	Зн1	Ум1		АВ3
СК12	Зн1	Ум2	К1,	АВ1, АВ3

